

ÇOCUĞUN EMZİRİLMESİ !

Yazar Ali Kara

Pazar, 05 Ekim 2008 12:13 - Son Güncelleme Pazar, 05 Ekim 2008 13:09

Radâ' (Çocuğu Emzirme) Hakkında Hükümler:□□□□□□□□□□□□□□□□□□

“Anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler. (Bu), emmeyi tam yaptırmak İsteyenler içindir. O (annelerin) ma'ruf şekilde yiyeceği ve giyeceği, çocuk kendisinin olan babaya aittir. Kimse güç yetiremeyeceği şeyle mükellef tutulamaz. Ne bir anne çocuğu yüzünden, ne de çocuğun babası, o çocuğu sebebiyle zarara sokulmasın. Mirasçıya düşen de bunun gibisidir. Eğer (ana ve baba) aralarında anlaşarak ve müşavere ederek, çocuğu memeden kesmeyi arzu ederlerse, İkisine de günah yoktur.” (Bakara Suresi: 233). Bil ki Allah'u Teâlâ'nın, buyruğu hakkında üç görüş vardır:

A)

Bundan murad, lâfzın zahirinin ifâde ettiğiidir. Bu da, ister evli olsun-lar, isterse boşanmış olsunlar, bütün annelerdir. Bunun delili ise şudur: Bu lâfız, umum bir lâfızdır. Tahsis eden (sınırlandıran) herhangi bir delil de yoktur. Dolayısıyla bu lâfzı umûmu üzere bırakmak gerekir.

B)

Bundan murad, boşanmış annelerdir. Bundan muradın bu olduğunu şu iki husus gösterir, demişlerdir.

1)

Allah'u Teâlâ, bu âyeti talâk âyetinin peşinden zikretmiştir. Binaena-leyh bu âyet zahire göre, o âyetlerin bir tamamlayıcısı olur. Bu âyetle, önceki âyetler arasındaki münasebetin sebebi şudur: Karı-koca arasında bir ayrılık meydana geldiği zaman, aralarında bir buğlaşma ve birbirlerine sataşma baş-lar. Bu da kadını, şu iki bakımdan çocuğa eziyyet etmeye sevkeder:

a)

Çocuğa eziyyet, boşayan kocaya eziyyet etmek gibidir.

b)

O kadın başka bir koca ile evlenme arzusu içindedir. Bu da onun, ço-cuğun bakımını

ihmâline sebebiyyet verir. Böyle bir ihtimâl her zaman söz konusu olunca, hiç şüphesiz Allah'u Teâlâ boşanmış kadınları, çocuklarını gö-rüp gözetmeye ve onlara gerekli ilgi ve itinâyı göstermeye çağırarak,"Anneler çocuklarını emzirirler" buyurmuştur ki, bundan murad, boşanmış olan annelerdir.

2)

Süddî'nin zikretmiş olduğu şu husustur: Âyette bulunan, tabirinden murad, boşanmış olan annelerdir. Çünkü Aliah'u Teâlâ bundan son-ra, O (anneilerin) ma'rûf şekilde yiyeceği ve giyeceği, çocuk kendisinin olan babaya aittir" buyurmuştur. Eğer evlilik de-vam etmiş olsaydı, o zaman bu hüküm kocaya, annelerin süt emzirmelerin-den dolayı değil, karı-kocalık münasebetinden dolayı gerekmiş olurdu.

Bil ki, bunların birinci delillerine şu şekilde cevap vermek mümkündür: Bu âyet, müstakil bir

ÇOCUĞUN EMZİRİLMESİ !

Yazar Ali Kara

Pazar, 05 Ekim 2008 12:13 - Son Güncelleme Pazar, 05 Ekim 2008 13:09

hüküm ifâde etmektedir. Kendinden önceki âyetlerle il-gili olması gerekmez. İkinci delillerine de şu şekilde cevap verilir: Kadının, karı-kocalık münasebetinden dolayı bir miktar mala; süt emzirmesinden dolayı da diğer bir miktar mala hak kazanması uzak görülecek bir ihtimal değildir. Çün-kü bu iki husus arasında herhangi bir aykırılık bulunmaz.

C) Vahidî, "el-Bâsit" adlı kitabında şunu söylemiştir: Evlâ olan, bu tabiri nikâhın devam etmesi durumuna göre zevceler mânasına almaktır. Çünkü bo-şanan kadınlar giyeceğe değil, ücrete müstehak olurlar.

Buna göre eğer, "Karı-kocalık devam etmiş olsaydı, o kadın ister çocu-ğunu emzirsin, isterse emzirmesin, nikâhtan dolayı nafaka ve giyeceğe zaten hak kazanmıştır. O halde bu istihkakın süt emzirmeye bağlanmasının izahı ne olabilir?" denilirse, biz deriz ki:

Nafaka ve giyecek, kadının kocasına hizmet edebilmesi mukabilinde ge-rekmektedirler. Buna göre kadın, çocukların terbiyesi ve onların emzirilmesi ile meşgul olduğunda, kocasına hizmet etmeye vakit bulamaz. Böylece de çoğu kez, bir kimse, kocasına hizmet edemeden dolayı kadının nafaka ve giye-cek İstihkakının düşeceğini zanneder. İşte bundan dolayı Allah'u Teâlâ, her ne kadar çocukları emzirmekle meşgul olsa bile, kadının nafaka ve kisvesinin (giyiminin) kocaya ait olduğunu bildirerek, böyle bir vehmi ortadan kaldırmış-tır. Bu sözlerin hepsi, Vahidi (r.h.)'nin sözleridir.

Birinci Mesele

Hak Teâlâ'nın, "Çocuklarım emzirirler" buyruğu hak-kında iki mesele vardır: Bu söz, kalıp itibariyle her ne kadar bir haber cümlesi ise de, mâna bakımından emir ifâde eder. Bu, iki sebepten dolayı caizdir:

1)

Âyetin takdiri, "An-neler çocuklarını Allah'ın vâcib kıldığı hükme göre emzirirler (emzirsinler)" şek-lindedir. Ne var ki söz, aynı mânayı ifâde ettiği için, takdir edilen bu kısım hazfedilmiştir.

2) lâfzının manasının, (emzirsinler) şeklinde olmasıdır. Ancak ne var ki buradaki lâm harfi, herhangi bir kapalılık bulunmayacağından, söz de yapılan bir tasarruftan dolayı zikredilmemiştir.

İkinci Mesele

Mâna cihetinden olan bu emir, vücûb ifâde etme-yen bir emirdir. Bunun böyle olduğunu şu iki husus da gösterir: **a)** Hak Teâlâ'nın, "Eğer sizin için (çocuk-larınızı) emzirirlerse, onlara ücretlerini verin" (Talâk, 6) âyetidir. Eğer çocu-ğuna süt emzirmesi kadına vâcib olsaydı, kadının böyle bir ücrete müstehak ol-maması gerekirdi.

b) Hak Teâlâ bu tâbirden sonra da, "Eğer güçlüğe düşerseniz, o zaman çocu-ğ (babanın) hesabına, başka kadın emzirecektir" (Talak, 6) buyurmuştur. Bu, bu hususta sarîh bir nastır. Bazı alimler de, annenin çocu-ğuna süt emzirmesinin vâcib olmadığına, Hak Teâlâ'nın, (annelerin) ma'rûf şekilde yiyeceği ve gi-yeceği, çocuk kendisinin olan babaya

ÇOCUĞUN EMZİRİLMESİ !

Yazar Ali Kara

Pazar, 05 Ekim 2008 12:13 - Son Güncelleme Pazar, 05 Ekim 2008 13:09

aittir" âyetini delil getirmişlerdir. Anne, bazan boşanmış olabilir. Bu sebeple annenin nafakasının babaya vâcib olu-şu, ancak onun çocuğunu emzirmesi sebebiyle olur. Eğer çocuğuna sût ver-mek, bizzat kadına vâcib olsaydı, kadının nafakası babaya vâcib olmazdı. Burada, daha önce zikretmiş olduğumuz bahis söz konusudur. Çocuğu em-zirmenin anneye vâcib olmadığı sabit olunca, âyetin ifâde ettiği bu emir, ço-cuğun anne sûtüyle büyümesi ve yetişmesinin, diğer sütlerle beslenmesi ve yetişmesinden çocuk için daha faydalı; annenin şefkatinin başka insanların şefkatinden daha mükemmel ve tam olması bakımından, mendûb olmaya hamledilmiştir. Bu çocuğun durumu, annesinden başkasının bulunamaması ve-yahut da, çocuğun sadece annesinin memesinden emmesi suretiyle zaruret derecesine ulaşmadığı zaman böyledir. Yiyecekler hususunda nasıl herkesin muzdara eşit şekilde katkıda bulunmaları vâcib ise, böyle bir durumda da ka-dının çocuğunu emzirmesi vacib olur.

Hak Teâlâ'nın, İki tam yıl tabir' hakkında birkaç meâ sele vardır: Birinci Mesele

kelimesinin aslı, bir şey bir başka hale dönüştüğünde söylenen, tabirinden alınmıştır. Buna göre, ilk vakitten ikinci vak-te geçmiş, dönmüş anlamına gelir. Ayet-i kerimede "kâmil" lâfzının zikredil-mesi, Arapların, "Falanca, şu yerde iki yıl veya iki ay kaldı" İfâdesinden ancak, o kimsenin bir yıl ve bir yıldan eksik bir süre; veya bir ay ve bir aydan eksik bir süre kalmasını kastetmeleriyle or-taya çıkacak olan vehmi gidermek içindir. Yine Araplar, "Onu görmeyeli bir-iki gün oldu" diyorlar, bu sözleriyle bir tam gün ile eksik bir günü kastediyorlardı.

İK

İ Yıl Emzirme Vacib Değildir

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Bil ki âyette geçen, "iki yıl" ile sınırlama, vâcib olan bir tahdit değildir. Bunun böyle olduğuna şu iki şey delâlet eder:

- 1)
Allah'u Teâlâ bu tabirden sonra "Emzirme-yi tam yaptırmak isteyenler için..." buyurmuştur. Allah'u Teâtâ bu "tamam-lama" yı bizim irâdemize bırakınca, bu tamamlama işinin vâcib olmadığı orta-ya çıkar.
- 2)
Allah'u Teâlâ,
"Eğer (anne-baba) aralarında anlaşarak ve müşavere ederek, çocuğu meme□ den kesmeyi arzu ederlerse, ikisine de bir günah yoktur
" buyurmuştur. Böy-lece, bu sınırlamanın zikredilmesinden maksadın, bu kadar miktar emzirme süresini vâcib kılmak olmadığı ortaya çıkmıştır. Hatta bu konuda, şu hususla-ra da yer verilmiştir:
a)
Bu en doğru olan görüştür. Buna göre, bu sınırlama (tam iki yıl) dan maksat, karı-koca emzirme müddetinde anlaşmazlığa düştüklerinde, onların bu anlaşmazlıklarını sona erdirmektir. Aralarında bir münakaşa bulunduğu za-man, işte bu belirlenen miktara müracaat etsinler diye, Cenâb-ı Hak bu süreyi tam iki yıl olarak tayin etmiştir. Buna göre şayet baba, iki yıl dolmadan önce çocuğunu sütten kesmeyi ister, annesi de buna razı olmazsa, babanın arzu-su uygulanmaz. Aksi durumda da böyledir. (Kadın ister, ama baba razı olmaz-sa...) Ama, her ikisi de, iki yıl dolmadan önce çocuklarını sütten kesme hususunda anlaşılırlarsa, bunu yapabilirler.

ÇOCUĞUN EMZİRİLMESİ !

Yazar Ali Kara

Pazar, 05 Ekim 2008 12:13 - Son Güncelleme Pazar, 05 Ekim 2008 13:09

b)

Hak Teâlâ'nın bu müddeti tayin etmesinden maksadı şudur: Sütün İs-lâm dininde özel bir hükmü vardır. Bu da, Hz. Peygamber (s.a.s)'in, "Neseb ile haram olan emzirme, (süt) ile de haram olur" hadisinin ifâde ettiğidir. Bu sınırlamanın zikredilmesinden maksat, süt emme işi bu zaman içerisinde olmadığı müddetçe, hadisteki hükmü ifâde etmez. Bu, Şafîî (r.a)'nin mezhebidir. Ki bu, Hz. Ali, İbn Mes'-ud, İbn Abbas, İbn Ömer, Alkame, Şa'bî ve Zühri (r.a)'nin görüşüdür.

Ebu Hanife (r.a), bu müddetin otuz ay olduğunu söylemiştir. İmameyne göre iki senedir.

Bunun delilleri şunlardır:

Birinci delil:

Hak Teâlâ'nın "Emzirmeyi tam yapmak isteyenler içindir" âyetinden maksad, çocuğun hissettiği bir ihtiyaca göre olan bir tamamlama değildir. Çünkü çocuk, iki yıl tamam olurken de süte ihtiyaç duymayacağı gibi, bünyesindeki zayıflıktan dolayı, iki yıl dolduktan sonra da süte ihtiyaç duyabileceği herkesçe malûm olan bir keyfiyettir. Çünkü, ço-cuklar bu hususta farklı farklıdır. Âyette ifâde edilen "tamâm olma" ile mu-radın bu mâna olması caiz olmayınca, bundan muradın süt emmeyle ilgili hususî hükmün olması gerekir. Bu mânaya göre, âyet süt emme hükmünün, ancak bu müddet süt emzirme vâki olduğu zaman sabit olacağına delâlet et-mektedir.

İkinci delil:

Hz. Ali (r.a)'den rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber (s.a.s),

"Sütten ayrıldıktan sonra, tekrar emzirmenin (hükmü) yoktur" buyurmuş, Allah'u Teâlâ da,

"Sütten ayrılması iki yıldır" (Lokman, 14) buyurmuştur.

Üçüncü delil:

İbn Abbas, Hz. Peygamber (s.a.s)'in,

"Süt haramlığı, iki yıl ya da daha az bir süre içindeki emzirmelerde olur" dediğini rivayet etmiştir.

c)

Bu sınırlamadan maksat; İbn Abbas'tan rivayet edilen şu husustur: Altı ayda doğuran kadın, çocuğunu iki tam yıl emzirir. Eğer kadın yedi ayda doğursa, o kadın da yirmi üç ay emzirir...Diğerleri ise şöyle demişlerdir: Bu iki yıl tahdîdi, doğan her çocuğun süt müddetini belirler..

İbn Abbas (r.a)'ın delili, Allah'u Teâlâ'nın, "Çocuğun (karında) taşınması ve sütten kesilmesi, otuz aydır" buyurmuş olmasıdır. Bu âyet, çocuğun karında taşınma ve sütten kesilme süresinin, bu kadar bir zaman dilimini (otuz ay) içine aldığı-na delâlet eder.

Binaenaleyh, bu iki durumdan birinin durumu arttığı zaman, diğerinin zamanı eksilir.

Süt kardeşlerin neseb kardeşi gibi birbiriyle evlenmelerinin yasak olduğu malumunuzdur, ancak pek çok kimseler evlendikleri kimsenin sonradan süt kardeşi olduğunu hatta çocuklarının olduğunu bize sormakta ve ne yapacağız demektedirler. Şu faciayı bir düşünün! Buna sebep olan anne-babalar, sorumsuzluktan evlatlar ne hale geldi! Derhal ayrılmaları ve istiğfar etmeleri gerekir. Evlenecek kimselerin eşini iyice araştırması, her bakımdan övülen vasıflarda olmasına dikkat etmesi, gerekir.

ÇOÇUĞUN EMZİRİLMESİ !

Yazar Ali Kara

Pazar, 05 Ekim 2008 12:13 - Son Güncelleme Pazar, 05 Ekim 2008 13:09
